

Darché Noam Institutions

DARCHÉ NOAM דרכי נועם

The David Shapell College of Jewish Studies/Yeshivat Darché Noam • Midreshet Rachel v'Chaya College of Jewish Studies for Women

Turning *Shabbos* Into *Shabbos Kodesh*

Rabbi Shaya Karlinsky
Rosh Yeshiva
Dean, Darché Noam Institutions

We are used to thinking of Shabbos as a day of rest, a day of rejuvenation, a day to spend time with our family, without rushing our meals, when we can step off the fast track, get out of the rat race and back to ourselves – at least for one day a week. Then we are ready to start anew, invigorated and refreshed.

As appealing as this picture of Shabbos may be, and despite the many people who have become Torah observant because of that appeal, it doesn't reflect the Torah's vision of the true meaning of Shabbos.

We will examine first-hand sources to learn how the Torah and Chazal viewed Shabbos, conceptually as well as practically. If we can penetrate the essence of Shabbos, we will experience its true holiness and transcendence, and get a glimpse of why Shabbos is said to resemble the World to Come.

Rabbi Shaya Karlinsky is the Dean of the Darché Noam Institutions: Yeshivat Darché Noam/ Shapell's and the Midreshet Rachel v'Chaya College of Jewish Studies for Women. Born in 1949 in Los Angeles, California, Rabbi Karlinsky has been in Israel since 1968, where he studied at Yeshivat Kerem B'Yavneh and the Mirrer Yeshiva in Jerusalem. After receiving Smicha from I.T.R.I., he completed a Master's degree in Educational Psychology at Philadelphia's Temple University. He returned to Israel in 1975, when he began teaching in the newly developing outreach Yeshivot. In 1978 he was a co-founder of Yeshivat Darché Noam/Shapell's, which opened a women's division, Midreshet Rachel, in 1983. Reflecting both his academic training and his motivational personality, Rabbi Karlinsky is dedicated to inspiring and training students to think critically and dynamically. Through the incisive way he penetrates and clarifies issues, questioning students and challenging them to question themselves, he has facilitated the Torah growth of over two thousand men and women who have studied at the Darché Noam Institutions.

THE DARCHÉ NOAM INSTITUTIONS

Since 1978, The Darche Noam Institutions – Yeshivat Darché Noam/David Shapell College of Jewish Studies and Midreshet Rachel v'Chaya College of Jewish Studies for Women, have been providing a sophisticated program of Torah Education to college graduates and professionals. Motivated students receive expert instruction in the development of textual skills, coupled with responsible guidance towards true spiritual and personal growth. Darché Noam enjoys renown for its structured approach to teaching how to access Jewish texts, its integration of different approaches in Torah Judaism, its diverse staff, and its high quality student body. With an emphasis on *derech erez* and teaching a love of Israel, Darché Noam instills within its students an appreciation of their uniqueness as individuals and responsibility as Jews. The past and future of the Jewish people are inexorably linked together through our Torah. *Deracheha darche noam*, "the ways of the Torah are ways of harmony". We strive to be an educational community that lives up to the great challenge embodied in our name.

Yeshivat Darché Noam/Shapell's • 5 Beit Hakerem St. • Jerusalem, Israel • Tel: 02-651-1178 • Fax: 02-652-0801 • shapells@darchenoam.org
Midreshet Rachel v'Chaya • 23 Eliezer HaLevi Street • Jerusalem, Israel • Tel: 654-0622 • Fax: 651-9183 • mrachel@darchenoam.org
British Friends of Darché Noam • 33 Holmfield Avenue • London NW4 2LP • Tel: 0208-203-7658 • bfdn@darchenoam.org
Website <http://www.darchenoam.org>

(א) וַיִּכְלֹוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: (ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: (ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

Breishith Ch. 2

¹And the heaven's and earth were finished, with all their array. ²And G-d concluded, on the seventh day, the work which he had done. ³And G-d blessed the seventh day, and He sanctified it, for on it he ceased from all the work he had created to make.

2. רש"י על בראשית פרק ב פסוק ב

(ב) ויכל אלהים ביום השביעי ... ד"א מה היה העולם חסר מנוחה באת שבת באת מנוחה כלתה ונגמרה המלאכה:

Rashi, Breishith 2:2

And G-d concluded on the seventh day: ...What was the world lacking? Rest. Shabbat came, and rest came. The work was finished and concluded.

3. ספר שמות פרק לא

(יג) וְאֵתָהּ דָּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֵת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לְדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשֵׁיכֶם: (יד) וְשִׁמְרֹתֶם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מִחֻלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל הַעֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָהּ הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקִּרְבַּ עַמִּיהָ: (טו) שֵׁשֶׁת יָמִים יַעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת שַׁבְּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל הַעֹשֶׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת מוֹת יוּמָת: (טז) וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתֶם בְּרִית עוֹלָם: (יז) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת וַיִּנָּפֵשׁ:

Shemoth, Ch. 31.

¹³Now, you speak to the Children of Israel, saying: "However, you must observe My Sabbaths, for it is a sign between Me and you for your generations, to know that I am G-d, who makes you holy. ¹⁴You shall observe the Sabbath, for it is holy to you; its desecrators shall be put to death, for whoever does work on it, that soul shall be cut off from among its people. ¹⁵For six days work may be done and the seventh day is a day of complete cessation, it is sanctified to G-d; whoever does work on the Sabbath day shall be executed. ¹⁶And the Children of Israel shall observe the Sabbath, to make the Sabbath an eternal covenant for their generations. ¹⁷Between Me and the Children of Israel it is a sign forever, that six days G-d made heaven and earth, and on the seventh day He ceased and was refreshed.

4. ספר שמות פרק טז

(כג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הוּא אֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה שַׁבְּתוֹן שַׁבָּת קֹדֶשׁ לַיהוָה מִקֹּחַ אֶת אֲשֶׁר תֹּאפּוּ אִפּוֹ וְאֶת אֲשֶׁר תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֵת כָּל הָעֵדֶף הַנִּיחִיו לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֶּקֶר:

Shemoth, Ch. 16.

²³He said to them: "This is what G-d has spoken. A day of complete cessation, sanctified to G-d tomorrow; Bake what you wish to bake and cook what you wish to cook' and whatever is left over, put away for yourselves as a safekeeping until the morning.

5. ספר ישעיה פרק נח

(יג) אִם תִּשְׁיֵב מִשַּׁבָּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בַּיּוֹם קֹדֶשׁי וְקִרְאתָ לְשַׁבָּת עֲנֵג לְקֹדֶשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וְכַבְּדָתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמִּצּוֹא חֲפָצֶיךָ וְדַבַּר דְּבָר: (יד) אַז תִּתְעַנֵּג עַל יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמוֹתַי \ {בְּמֹתַי} אֲרָץ וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אַבְיָד כִּי פִי יְהוָה דָּבַר:

6. רמב"ם יד החזקה - הלכות שבת פרק ל

(טו) השבת ועבודה זרה כל אחת משתיהן שקולה כנגד שאר כל מצות התורה והשבת היא האות שבין הקב"ה ובינינו לעולם לפיכך כל העובר על שאר המצות הרי הוא בכלל רשעי ישראל אבל מחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעובד עבודה זרה ושניהם כגוים לכל דבריהם לפיכך משבח הנביא ואומר (ישעיהו נ"ו) אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו וגוי וכל השומר את השבת כהלכתה ומכבדה ומעננה כפי כחו כבר מפורש בקבלה שכרו בעולם הזה יתר על השכר הצפון לעולם הבא שנאמר (ישעיהו נ"ח) אז תתענג על ה' והרכבתך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דבר

Miamonides Ch. 30 Laws of Shabbat

15: Shabbat and idol worship are each equated with all the remaining commandments. And the Shabbat is a sign between G-d and our nation forever. Therefore, one who violates any of the other commandments is considered a Jew who disobeys. But one who desecrates Shabbat in public is like one who worships idols, and both are considered like non-Jews for [many] matters. Therefore, the prophet extols "Praiseworthy is the man who does this, and the person who holds on to it: Guarding Shabbat against desecration..." And [about] one who guards Shabbat appropriately, and honors and enjoys it according to his ability, it is said in the Kabbalah that his reward in this world is greater than the hidden reward in the next world, as it is written "Then you will delight in HaShem, and I will mount you on the heights of the world; I will feed you the heritage of your forefather, Jacob, for the mouth of G-d has spoken."

7. מדרש רבה שמות פרשה כה פסקה יא

(יא) ראו כי ה' נתן לכם את השבת לא היה צריך לומר אלא דעו מה ראו אלא כך אמר להם הקב"ה אם יבואו עובדי כוכבים ויאמרו לכם למה אתם עושים את יום השבת ביום הזה אמרו להם ראו שאין המן יורד בשבת ומהו נתן לכם את השבת ולא לעובדי כוכבים מכאן אמרו אם יבואו מעובדי כוכבים וישמרו את השבת לא דיים שאין מקבלים שכר אלא שחייבים מיתה שנאמר (בראשית ח') ויום ולילה לא ישבותו וכן הוא אומר (שמות לא) ביני ובין בני ישראל וגוי משל למלך יושב ומטרונא יושבת כנגדו העובר ביניהם חייב:

Midrash Rabbah, Shmoth 25:11

"See that HaShem has given you Shabbat." It should have said "know." What is [the significance of] "see"? Rather, this is what G-d is telling them. If the idol worshippers will come and say "Why are you making Shabbat on this day?", you will say "See that no manna falls on Shabbat".

And what is [the meaning of] "...has given you"? To you it was given, and not to idol worshippers. From here it was taught that if an idol worshipper will come to observe Shabbat, not only is he not rewarded, but he will be liable for execution, as it is written "Day and night will not cease...". This warning to Noachides makes [them liable for] execution. It also says "...between me and the Children of Israel." The illustration of this is a case of a King sitting across from (interacting with) his wife. A person who passes between them is liable for execution.

8. מדרש רבה שמות פרשה כה פסקה יב

(יב) א"ר לוי אם משמרים ישראל את השבת כראוי אפילו יום אחד בן דוד בא למה שהיא שקולה כנגד כל המצות וכה"א (תהלים צה) כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו היום אם בקולו תשמעו א"ר יוחנן אמר הקב"ה לישראל אע"פ שנתתי קצבה לקץ שיבא בין עושין תשובה בין שאין עושין בעונתה היא באה אם עושין תשובה אפילו יום אחד אני מביא אותה שלא בעונתה הוי היום אם בקולו תשמעו וכשם שמצינו שעל כל המצות בן דוד בא על שמירת יום אחד של שבת בן דוד בא לפי שהשבת שקולה כנגד כל המצות

9. שו"ע אורח חיים סימן רמב

(א) אפילו מי שצריך לאחרים אם יש לו מעט משלו צריך לזרז עצמו לכבד את השבת ולא אמרו עשה שבתך חול ולא תצטרך לבריות אלא למי שהשעה דחוקה לו ביותר על כן צריך לצמצם בשאר ימים כדי לכבד השבת מתקנת עזרא שיהיו מכבדים בגדים בחמישי בשבת מפני כבוד השבת:

Shulchan Aruch, Orach Chaim 242 – To be careful about the honor of Shabbat

1. Even if one needs financial help from others, but has a minimal amount of his own money: He should motivate himself to use that to honor Shabbat. It was only said "Make your Shabbat into a weekday rather than accept charity" about one who has **no** resources to honor Shabbat. Therefore, one should limit his expenditures all week in order to [have money to] honor Shabbat. There was a directive Ezra to launder clothes on Thursday for the honor of Shabbat.

10. שו"ע אורח חיים סימן רמט

(ב) אסור לקבוע בערב שבת סעודה ומשתה שאינו רגיל בימי החול ואפילו היא סעודת אירוסין מפני כבוד השבת שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול וכל היום בכלל האיסור: הגה וסעודה שזמנה ערב שבת כגון ברית מילה או פדיון הבן מותר כן נ"ל וכן המנהג פשוט: ולאכול ולשתות בלי קביעת סעודה אפילו סעודה שרגיל בה בחול כל היום מותר להתחיל מן הדין אבל מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהג בה בחול מטי' שעות ולמעלה:

Shulchan Aruch, Orach Chaim 249 – Law relating to Erev Shabbat

2. It is prohibited to arrange a meal or party on Friday that one doesn't usually have during the week, even an engagement party. This is out of honor for Shabbat, so that one should enter Shabbat with an appetite. This is an all-day prohibition. [haga"h: A special meal whose time is specifically on Friday, such as an *Brit Milah* or *Pidyon HaBen*, is permitted. This is my opinion, and is the accepted custom.] Eating and drinking out of the context of an arranged meal, or a meal that is usual for him during the week, may be started any time during the day according to the letter of the law. But it is a positive thing to refrain from arranging even a meal that he has during the week, from the ninth hour and on.

11. משנה ברורה סימן רמט

(יג) מותר - דהיא ג"כ סעודת מצוה ואין לדחותה מפני סעודת שבת (יז) ומ"מ לכתחלה מצוה להקדימה בשחרית משום כבוד שבת וכמו שמבואר בסימן תרצ"ה ס"ב לענין סעודת פורים ע"ש (יח) ובדיעבד יכול לעשותה אפילו ממנחה ולמעלה:

Mishna Brurah, Laws of Shabbat 249

...is permitted: For it is also a meal of mitzvah, and it shouldn't be pushed off because of the meal of Shabbat. Nevertheless, it is preferable to make it in the morning, for the honor of Shabbat....But if there is no choice, it can be made even after the time of Mincha (i.e. afternoon).